

Romanaisen suurperheessä Suontalessa oli 38 henkeä

Paatenen Suontalen saarikylässä eli vuosisadan alkupuolella Romanaisen kaupakartanon suurperhe. Siinä oli neljä vanhaa isäntää: Aleksei Grigorjevitš, Feodor Grigorjevitš, Stepana Aleksejevitš ja Gregor Daniejevitš. Heillä kaikilla oli perhe ja lapsia, joista osa oli jo naimisissa ja perheellisiä. Näin Romanaisessa eli ainakin 38 henkeä.

Pääisäntänä oli Aleksei Grigorjevitš. Hän määräsi aamulla tsäijypöydässä päivän työt ja tehtävät ja oli päättökatojana. Kaikki tehtiin yhdessä. Vanhemmat naiset olivat koti- töissä palvelijoiden kanssa, nuoremmat ulkotöissä, karjanhoidossa, missä kulloinkin tarvittiin, miesväki miesten töissä.

Rahavarat olivat pääisännän hallussa. Kassastaan hän antoi eri perheille rahaa määrääkoina. Naiset saattoivat tehdä salaa lisätöitä ansaitakseen siten rahaa omaan kassansa. Jokaisella perheellä oli ns. aarrerahastonsa, jonne pantiin rahaa pahan päivän varalle. Rahoja säilytettiin kotona arkussa, ikonien takana tai säästöpankissa, jollainen oli Paatenen kirkonkylässä.

Talossa oli hyvä ruoka, mutta kahvia ei juotu. Salaa naisväki sitä kuitenkin keitti. Siitä sitten paha tulikin.

Sattui näet kerran - se oli Petrunviikolla v. 1913 - että lapset - nähtyään joskus äitinsä kahvinkeittopuuhissa - menivät sarajaan, heinäullakolle, ja rupesivat muka leikisti hekin kahvia keittämään. Tuli karkasi, tarttui kuiviin heiniin, sytytti molemmat talot ja vielä puolet koko kylästä, kymmenkunta taloa.

Rannassa oli tien toisella puolella varastoaittoja, joissa säilytettiin öljyä, tervaa, jauhoja ym. Nekin syttyivät palamaan niin rajusti, että vesi rannassa kertoman mukaan kiehui puolen kilometrin matkalla.

Suurpalo vaati ihmisuhinkin. Romanaisen pääisäntä Aleksei Grigorjevitš, koettaessaan pelastaa kultarahansa, joita säilytti Jumalankuvan takana, joutui itse liekkien saaliiksi.

Kyläläiset ja koko pitjä surivat tapahtunutta ja koettivat avustaa onnettomuuden uhreja. Kuka toi astioita, kuka vaatetta, mitä itse kultakin liiken. Romanaisen eri perheiden Paatenen pankkiin tallettamilla aarrerahoilla rakennettiin sitten uusi asuinrakennus, yksi iso entisten kahden tilalle.

Elämä Romanaisessa jatkui vielä lähes entisellään. Jäivät-hän pellot ja karjakin pelastui paitsi osa hevosista, joita pidettiin kotona rukiinkylvön ja huuhanruannan takia. Lehmät olivat kesäisin laitumella Kannonniemessä, lahden takana. Siellä ne käytiin lypsämässä kahdella veneellä.

Vallankumouksen jälkeen osa Romanaisista jäi Karjalaan, mutta pian elämä meni sekaisin. Bolshevikkikomennon vähvistuessa suurperhe hajosi, sen jäsenistä osa joutui pakkotöihin, osa ajettiin Siperiaan, osa jäi kotikyläänsä.

Vielä niin myöhään kuin 1933 Punaisessa Karjalassa oli kirjoitus siitä, miten kansan-

holliset soluttautuneet Suontalen kyläkolhoosin Pervaja Majan johtoon. Näistä mainittiin jutussa nimeltä mm. kulakin poika Romanov Konstantin Jefimovitš sekä kulakki Romanov Ivan Feodorovitš. Pääpu-

karina oli kuitenkin kolhoosin ulkopuolelle jättäytyneet kulak-kikauppias Romanov Jakov Grigorjevitš. Punaisen Karjalan syytekirjoituksen mukaan koko kylä eli hänen käskyjensä mukaan. - Sv.

Suuren tulipalon jälkeen rakennettu Romanaisen talo Suontalessa. Valokuva otettu 1930-luvun lopussa, oik. hämöttää kylän kirkko.

MUKAVASTI BUSSILLA

VIIPURIIN

Opastetut ostosmatkat

1.6.-31.8.
ti, ke, la 200 mk/hlö
Sis. matkat reittibussilla,
ryhmäviisumi, ostoskierros.

Omatoimimatkat

ma, to, pe 200 mk/hlö
Sis. matkat reittibussilla,
ryhmäviisumi.

WIIPURIN PAMAUS '96

28.6. LAITURITANSSIT
TERVANIEMEN VIERAS-
VENESATAMASSA
150 mk/hlö.

29.6. LASTEN KON-
SERTTI VIIPURIN LIN-
NASSA
220 mk/hlö aik.
90 mk/hlö lapset 4-15-v.
(vanhemman passilla)

29.6. MUSIIKKIJUHLAT
VIIPURIN LINNASSA
235 mk/hlö

PIETARIIN

14.-16.6. PIETARI-
KRONSTADT

950 mk/hlö
Sis. matkat, majoitus hot.
Ohtinskaja H2:ssa, ph,
kiertoajelu, Kronstadtin
retki lounaiseen, Eremitaasi,
viisumi ja matkanjohtajan palvelut.

2.-4.7. PIETARI-
NOVGOROD

950 mk/hlö
Sis. matkat, majoitus hot.
Moskova H2:ssa, ph, kier-
toajelu, Novgorodin retki
lounaiseen, Eremitaasi,
viisumi ja matkanjohtajan
palvelut.

KAIKKI LÄHDÖT LAPPEENRANNASTA!

LISÄTIEDOT JA ESITETILAUKSET

SAIMAAN LIIKENNE OY

Valtakatu 39, 53100 Lappeenranta
Puh. (953) 6209223, fax (953) 4517602